

OA-101

October-2019

B.Com., Sem.-III

**Core 103 : Economics
(Economic of Government Finance)
(Old)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) સમાજવાદ એટલે શું ? સમાજવાદની ખાસિયતો વર્ણવો. 14
અથવા
મિશ્ર અર્થતંત્ર એટલે શું ? મિશ્ર અર્થતંત્રની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
- (B) બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો : 4
- (1) ચીનમાં કેવી આર્થિક પદ્ધતિ કાર્યરત છે ?
(a) મૂડીવાદી (b) સમાજવાદ
(c) ગાંધીવાદી (d) મિશ્ર અર્થતંત્ર
- (2) મૂડીવાદમાં કોણ સર્વોપરી ગણાય છે ?
(a) શ્રમિક (b) ઉત્પાદક (c) ગ્રાહક (d) સરકાર
- (3) નીચેનામાંથી કયા દેશમાં મૂડીવાદી અર્થતંત્ર છે ?
(a) પાકિસ્તાન (b) અમેરિકા (c) ચીન (d) ભારત
- (4) નીચેનામાંથી કઈ જાહેર વસ્તુ છે ?
(a) ગાડી (b) મકાન (c) સંરક્ષણ (d) અનાજ
2. (A) સમવાય નાણાંતંત્ર એટલે શું ? સમવાય નાણાંતંત્રની સમસ્યાઓ ચર્ચો. 14
અથવા
અંદાજપત્ર એટલે શું ? અંદાજપત્રના પ્રકારો ચર્ચો.
- (B) બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો : 4
- (1) પેન્શનની ચૂકવણી _____ ખર્ચ છે.
(a) મૂડી (b) મહેસૂલી (c) સામાજિક (d) આર્થિક
- (2) અંદાજપત્રના કેટલા પ્રકાર છે ?
(a) ત્રણ (b) ચાર (c) બે (d) પાંચ

- (3) મંદી દરમિયાન કેવું અંદાજપત્ર ઈચ્છનીય છે ?
- (a) પૂરાંતવાળું (b) ખાદવાળું
(c) સમતોલ (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ
- (4) નીચેની કઈ આવક મૂડી આવક છે ?
- (a) ડિવિડન્ડની આવક (b) નફાની આવક
(c) વ્યાજની આવક (d) બજાર લોન

3. (A) પ્રગતિશીલ કરવેરાના લાભ અને ગેરલાભ વર્ણવો.

અથવા

કરમાળખું એટલે શું ? ભારતીય કરમાળખાની ખામીઓ જણાવો.

(B) બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો :

- (1) 'કર' કેવી ચૂકવણી કહેવાય ?
- (a) ફરજિયાત (b) મરજિયાત (c) ગેરકાનૂની (d) વિલાંબિત
- (2) ભારતમાં 2016 માં સેવાવેરાનો દર _____ હતો.
- (a) 8% (b) 5% (c) 12% (d) 10%
- (3) કરચોરી એ _____
- (a) ગેરકાયદેસર છે (b) કાયદેસર છે
(c) ન્યાયી છે. (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ

4. (A) રાજ્ય સરકારોની આવકના સાધનોનો પરિચય આપો.

અથવા

જાહેર ખર્ચનો અર્થ અને તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.

(B) બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો :

- (1) જાહેર દેવાના બોજા કેટલા પ્રકારના છે ?
- (a) ત્રણ (b) બે (c) પાંચ (d) ચાર
- (2) સરકારની દૃષ્ટિએ આવકનું કયું સાધન સર્વોત્તમ છે ?
- (a) આંતરિક દેવું (b) ખાદ્યપુરવણી (c) કરવેરા (d) વિદેશી દેવું
- (3) ધરતીકંપને લીધે કરવામાં આવતું જાહેર દેવું
- (a) બિન-ઉત્પાદકીય દેવું છે. (b) ઉત્પાદકીય દેવું છે.
(c) બાહ્ય દેવું છે. (d) આંતરિક દેવું છે.

OA-101

October-2019

B.Com., Sem.-III

Core 103 : Economics
(Economic of Government Finance)
(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) What is socialism ? Describe the characteristics of socialism. 14

OR

What is mixed-economy ? What are the characteristics of mixed-economy ?

(B) Multiple Choice Questions: 4

(1) Which is the economic system implemented in China ?

- (a) Capitalism (b) Socialism
 (c) Gandhian economics (d) Mixed economy

(2) Who is considered as the superior in capitalism ?

- (a) Laborer (b) Producer (c) Consumer (d) Government

(3) In which of the following country capitalistic economy is implemented ?

- (a) Pakistan (b) America (c) China (d) India

(4) Which of the following is a public goods ?

- (a) Car (b) House (c) Defense (d) Grain

2. (A) What is federal finance ? Discuss the problems of federal finance. 14

OR

What is a Budget ? Discuss the types of Budget.

(B) Multiple Choice Questions : 4

(1) Pension payment is a _____ type of expense.

- (a) capital (b) revenue (c) social (d) economic

(2) How many types of Budget are there ?

- (a) Three (b) Four (c) Two (d) Five

- (3) What budget is desirable during a recession ?
- (a) With a surplus (b) With a deficit
(c) Balanced (d) None of the above
- (4) Which of the following revenue is a capital revenue ?
- (a) Dividend revenue (b) Profit income
(c) Interest revenue (d) Market loan

3. (A) Describe the merits and demerits of progressive taxes.

OR

What is tax-structure ? What are the limitations of Indian tax structure ?

(B) Multiple Choice Questions :

- (1) What type of payment is 'tax' ?
- (a) Compulsory (b) Non-compulsory
(c) Illegal (d) Delayed
- (2) In India, the rate of service tax in 2016 was _____.
- (a) 8% (b) 5% (c) 12% (d) 10%
- (3) Tax evasion is _____.
- (a) illegal (b) legal
(c) justifiable (d) none of the above

4. (A) Introduce the sources of income for a state government.

OR

Explain the meaning and importance of public expenditure.

(B) Multiple Choice Questions :

- (1) How many types of public debt are there ?
- (a) Three (b) Two (c) Five (d) Four
- (2) According to the government which of the following is the best source of income ?
- (a) Internal debt (b) Deficit financing
(c) Taxation (d) Foreign debt
- (3) Public debt due to earthquake is _____.
- (a) unproductive debt (b) productive debt
(c) external debt (d) internal debt

OA-101

October-2019

B.Com., Sem.-III

Core 103 : Economics
(International Eco. & Public Finance)
(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો તુલનાત્મક ખર્ચ તફાવતનો સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે સમજાવો. 14

અથવા
 આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો સાધન પરિમાણ તફાવતનો સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે ચર્ચો.

(B) બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો : 4

(1) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં વાહનવ્યવહાર ખર્ચ _____ હોય છે.

(a) શૂન્ય (b) અસ્થિર (c) સ્થિર ખર્ચ (d) સમાન

(2) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર શાનું પરિણામ છે ?

(a) રાજકીય સંબંધો (b) ભૌગોલિક શ્રમવિભાજન

(c) સાંસ્કૃતિક સંબંધો (d) સામાજિક કરારો

(3) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર કઈ પરિસ્થિતિમાં શક્ય નથી ?

(a) તુલનાત્મક ખર્ચ તફાવત (b) નિરપેક્ષ ખર્ચ તફાવત

(c) સમાન ખર્ચ તફાવત (d) શૂન્ય ખર્ચ તફાવત

(4) મહારાષ્ટ્ર અને ગુજરાત વચ્ચે થતા વેપારને _____ કહેવાય છે.

(a) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર (b) આંતર શહેરી વેપાર

(c) આંતરિક વેપાર (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ

2. (A) દરખાસ્ત રેખાઓ એટલે શું ? દરખાસ્ત રેખાઓની મદદથી વેપાર શરતો સમજાવો. 14

અથવા

વેપાર શરતો એટલે શું ? વેપારની શરતોને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો.

(B) બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો : 4

(1) પારસ્પરિક માંગનો સિદ્ધાંત કોણે વિકસાવ્યો ?

(a) જે.એસ. મિલ (b) માર્શલ-એન્જવર્થ

(c) હેક્સર (d) ટાઉસિંગ

- (2) જો કોઈ દેશની આયાત થતી વસ્તુની માંગ મૂલ્ય સાપેક્ષ હોય તો વેપાર શરત કેવી બને ?
 (a) સમતોલ (b) અનુકૂળ
 (c) પ્રતિકૂળ (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ
- (3) વેપાર શરતને કયું પરિબલ અસર કરતું નથી ?
 (a) આયાત (b) અતિ વસ્તી
 (c) પરદેશગમન (d) અવમૂલ્યન
- (4) જો કોઈ દેશ અન્ય દેશની અન્ય વસ્તુ મેળવવા પોતાની વસ્તુના ઓછા એકમો ચૂકવવા પડે તો વેપાર શરત કેવી ગણાય ?
 (a) સમતોલ (b) અનુકૂળ
 (c) પ્રતિકૂળ (d) એકપણ નહિ

3. (A) મુક્ત વેપાર એટલે શું ? મુક્ત વેપારના ફાયદા-ગેરફાયદાની ચર્ચા કરો. 14
 અથવા

સંરક્ષણની બાળઉદ્યોગની દલીલ તપાસો.

(B) બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો :

(1) આયાત જકાતના પરિણામે _____

- (a) ભાવ વધે છે. (b) આયાત વધે છે.
 (c) ઉત્પાદન વધે છે. (d) વપરાશ વધે છે.

(2) 19મી સદીમાં અમેરિકામાં સૌપ્રથમ સંરક્ષણનીતિની તરફેણ કોણે કરી ?

- (a) કિશર (b) હેમિલ્ટન (c) હેન્રી ચાર્લ્સ (d) ફ્રેડરિક લિસ્ટ

(3) મુક્ત વેપારથી ગ્રાહકોના કલ્યાણમાં _____ થાય છે.

- (a) સ્થિર રહે (b) વધારો (c) ઘટાડો (d) અનિશ્ચિત

4. (A) સ્થિર વિનિમય દર પદ્ધતિના લાભાલાભ ચર્ચો. 14

અથવા

વિનિમય દરનો સંમખરીદશક્તિનો સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે ચર્ચો.

(B) બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો :

(1) ટંકશાળી સમતાનો સિદ્ધાંત કઈ ચલણ વ્યવસ્થામાં લાગુ પડે છે ?

- (a) સુવર્ણ ધોરણ (b) વસ્તુનાણું (c) કાગદી નાણું (d) શાખી નાણું

(2) સમખરીદશક્તિનો સિદ્ધાંત કોણે રજૂ કર્યો ?

- (a) રિકાર્ડો (b) ગુસ્ટાવ કેસલ (c) નર્કસ (d) માર્શલ

(3) વિનિમય દર એટલે _____

- (a) વસ્તુની કિંમત (b) નાણાંની કિંમત
 (c) ચલણનું બાહ્ય મૂલ્ય (d) ચલણનું આંતરિક મૂલ્ય

OA-101

October-2019

B.Com., Sem.-III

Core 103 : Economics
(International Eco. & Public Finance)
(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Figures to the right indicate marks.

1. (A) Critically explain the comparative cost advantage theory of International trade. 14

OR

Critically discuss the factor endowment theory of International trade.

(B) Multiple Choice Question. (MCQs) 4

- (1) In International trade, Transportation cost is _____
 (a) zero (b) variable (c) fixed cost (d) equal
- (2) International trade is outcome of _____
 (a) Political relationship (b) Geographical division of labour
 (c) Cultural ties (d) Social contract
- (3) In which situation, International trade does not possible ?
 (a) Comparative cost difference (b) Absolute cost difference
 (c) Equal cost difference (d) Zero cost difference
- (4) Trade between Maharashtra and Gujarat is called _____
 (a) International trade (b) Inter cities trade
 (c) Internal trade (d) None of these

2. (A) What is offer curve ? Explain the terms of trade with the help of offer curves. 14

OR

What is terms of trade ? State the factors affecting terms of trade.

(B) Multiple Choice Questions. (MCQs) 4

- (1) The theory of reciprocal demand was developed by _____
 (a) J.S. Mill (b) Marshall-Edgeworth
 (c) Heckscher (d) Taussing

- (2) For any country, if demand of import goods is value elastic, then what can you say about its terms of trade ?
- (a) Balanced (b) Favourable
(c) Unfavourable (d) No one of these
- (3) Which factor does not affect the terms of trade ?
- (a) Import (b) More population
(c) Emigration (d) Devaluation
- (4) If a country has to pay less units to his products to obtained the another goods of other country, then terms of trade are known as
- (a) Balanced (b) Favourable
(c) Unfavourable (d) No one of these
3. (A) What is free trade ? Discuss the advantages and disadvantages of free trade policy. 14

OR

Examine the arguments of infant industry of protection.

(B) Multiple Choice Questions (MCQs.) 3

- (1) Result due to import duty is _____.
- (a) Price increase (b) Import increase
(c) Production increase (d) Consumption increase
- (2) Who first argued in favour of protection policy in America in 19th century ?
- (a) Fisher (b) Hamilton (c) Henry Charles (d) Friedrich List
- (3) Due to free trade, welfare of consumers _____.
- (a) remain stable (b) increase
(c) decrease (d) remain uncertain

4. (A) Discuss the advantages and disadvantages of fixed exchange rate system. 14

OR

Discuss critically the purchasing power parity theory of exchange rate.

(B) Multiple Choice Questions. (MCQs) 3

- (1) Mint parity theory is valid under _____ currency system.
- (a) Gold standard (b) Commodity money
(c) Paper money (d) Credit money
- (2) Who propounded the theory of purchasing power parity ?
- (a) Ricardo (b) Gustav Cassel
(c) Nurkse (d) Marshall
- (3) Rate of exchange means _____.
- (a) Price of commodity (b) Price of money
(c) External value of currency (d) Internal value of currency